

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Art. 2. De Confessario deligendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

Confessario aperire, quàm ex charta tam malè formata; sic enim illa cum majori devotione & contritione exponentur, & patefient in confessione.

115. Nec refert, periculum esse, ne unum vel alterum elabatur inter confitendum ex memoria; hoc enim periculum rarum est: & si contingat, ut omittatur aliquod peccatum ob inculpatam oblivionem, excusatur pœnitens, & à peccato sic omissio nihilominus absolvitur, etsi cum obligatione id, postquam in memoriam rediit, in proxima confessione manifestandi.

ARTICULUS II.

De Confessario deligendo.

116. Si quod ullum est negotium, in quo opus sit fideli amico, & direttore, est id, quod est de confessione peragenda: si verò pœnitens in eo deligendo aliud quidpiam, quàm quod ad ipsum in via salutis dirigendum spectat & facit, consideret, nã ille vanus sit, & progressus in virtute non satis studiosus. In deligendo ergo Confessario nihil aliud præter animæ suæ salutem attendat, & deligat eum, qui sit vir doctus & prudens, quem ut Patrem suum amet, ut *Judicem* suæ conscientiæ timeat, ut *Ducem* in via spirituali sequatur, ut *Magistrum* verum spiritualium audiat, ut *Medicum* in morbis, molestiis, ac difficultatibus animi consulat; tandem eum, cui se totum sincerè aperiat, & à cujus nutu, consilio & directione in omnibus ad salutem suam spectantibus pendeat. Incredibile enim est, quanti id momenti sit, & quantum boni, consolationis, &

R. P. Stoz Trib. Panit.

securitatis in eo insit. Quod ergo faceret quis ad succurrendum corpori malè affecto, hoc ipsum, imò amplius faciat animæ causâ, cujus salus longè potior est salute corporis. Confessarium enim ignorantem & imperitum quærere, est quodammodo certum sibi ducem ad infernum quærere; idque est, ut Suar. D. 28. s. 2. n. 9. & Reginald. l. 6. c. 3. n. 73. tradunt, peccatum grave, siquidem talis Confessarius studiosè quæratur; potest enim contingere, ut bonâ fide eligat illum, quem putat esse doctum, peritum, & sufficientem ad rectam tanti mysterii administrationem, cum tamen postea longè alium experiatur, videlicet indoctum &c.

117. Quòd si ergo unum talem, qualem dixi, tibi delegeris in Confessarium, eo unico deinceps, quoad fieri potest, uteris, neque ab uno ad alium, mox ad tertium discurre: hoc enim nihil est pecciciosius, nihil periculosius, nihil ineptius; tales enim discursores & vagabundi plus satis indicant, se nolle juvari & dirigi, imò nec veram suæ emendationem proponere. Si tamen tanta esset verecundia, ut periculum sacrilegii ex confessione non integrâ immineret, meliùs esset, alium adire, & in tenebris peccati virus evomere, quàm in tenebras exteriores & aternas se conjicere.

118. Nihilominus tamen tuo sic electo Confessario non debes ita te addicere, ut si mutandus is sit, inde turberis: etsi enim expediat, conscientiæ suæ morbos semper deregere uni Medico, qui agnito periculo relapsus sciat adhibere congruentem medicinam, & in dubiis aliisque rebus, ad animæ salutem spectanti-

F bus,

bus, consilio & auxilio opportuno adesse; nullius ramen alterius quàm istius unius iudicio aut directioni se velle credere, nescio, quid sapiat vel amoris vel alterius affectus non satis castigati.

119. Qui verò, dum suas necessitates omnibus proponunt, semperque sperant, se audituros tandem, quod ad suum genium futurum sit aptius & facilius, pessimè sibi consulunt, seque ipsos decipiunt graviter. Dum enim diversa iudicia accipiunt, mutabiles fiunt, & dum firmi non subsistunt, nunquam sibi satisfaciunt, semper inquieti, imò sæpè nec securi in conscientia. v.g. Ulurarius aliquis circumit, usque dum tandem inveniat aliquem imperitum, qui eum ab onere restitutionis liberet; sed hic, dum eiusmodi diverticula quærit, aliud suæ operæ pretium non refert, quàm ut ipse, & eius consultor pessimus cum reprobis suam accipiat portionem; iste enim graviter peccat tam malè consulendo; ille verò sacrilegè confitetur ex defectu doloris de præteritis, & propositi de vitando impostero peccato, nec ab onere restitutionis, quod tamen unice quærebat, liberatur. Bonac. *D. 5. q. 5. s. 2. p. 2. §. 2. n. 17.* Navar. *c. 17. n. 83.*

120. Quòd si tamen aliquis, non animo inveniendi aliquem, qui ad suum libitum absque sufficienti probabilitate respondeat, sed animo faciendi id solum, quod sibi licere fuerit iudicatum, plurius super eadem re iudicium & sententiam exploret, talis non esset condemnandus. Bonac. *de peccat. D. 2. q. 4. p. 9. n. 10.* Sanch. *l. 1. c. 9. n. 24.* cui libet enim fas est suum jus protegere, quod

rectè fit, dum quæritur sententia verè probabilis; hanc enim sequi licitum est, ut omnes nôrunt.

121. Sed quid? si aliquis duobus confessoriis, uno ordinario viro gravi & familiari, apud quem in bona est fama & existimatione; altero, cui sit ignotus, utatur, ita ut priori confiteatur, cum tantum peccata communia & leviora occurrunt; posteriori verò, cum graviora, & magis infamativa, qualia cententur esse obscena, accidunt, ne videlicet suam, quam apud alterum habet, bonam famam perdat. Certum est, eiusmodi variationem, si fiat confessio apud eos, qui alioqui legitima absolvendi potestate sunt præditi, non esse per se illicitam, neque aliam in ea gravem seu mortaliter malam apparere deformitatem, imò si iusta causa subfit, ne venialem quidem, ut si quis abhorreat à confessione peccatorum mortalium, præsertim, ut dixi, obscenorum, huic Confessario, quem ob aliquam causam vel non vult, vel non audet deserre, faciendâ; semper enim profert, quæ non est confessus: ea verò, quæ jam semel confessus est, non tenetur iterum confiteri: modò interim illud studiosè curet, ut priori Confessori aperiat peccata mortalia omnia, venialia verò posteriori; secus enim si faceret mutato ordine, haud dubiè peccaret mortaliter, & confiteretur sacrilegè. Suar. *D. 22. s. 1. n. 13.* Bonac. *D. 5. q. 5. s. 2. p. 2. §. 2. n. 5.* Dicast. *D. 9. d. 2. n. 164.* Navar. *c. 17. n. 40.* & multi alii, quos congerit Dian. *3. p. tr. 14. R. 132.* inter quos apud Dicast. est Lugo. *D. 16. s. 2. n. 57.*

122. Nihilominus hæc res plerumque non vacat aliqua deordinatione, & signum est animi suam magis æstimationem, quàm spiritualem profectum curantis. Inò fieri potest, ut talis etiam peccet mortaliter, Dian. l. c. si nempe eâ ratione exponat se periculo labendi in peccata mortalia, & ea nunquam efficaciter emendandi: quod ijs accidere potest, qui de industria adeunt Confessarios non satis peritos, vel quorum unus est vulgaris & liberior, cui gravia; alter timoratus & bonæ doctrinæ, cui levia duntaxat confitentur; vel quibus ignoti sunt, nullum constanter retinentes, sed ab uno ad alterum transilientes, perinde ut aviculæ à ramo ad ramum solent.

123. His nihilo meliores sunt, qui ut sibi falsam probitatis & sanctitatis opinionem concilient, ita variant Confessarios: facile enim hac variatione potest intervenire hypocrisis, & quidem etiam gravis; & consequenter, cum repugnet, eam confessionem, per quam anima contaminatur peccato mortali, valere ad illam à peccatis emundandam, eam censeri invalidam, tanquam illam, quæ fit ad patefaciendum sibi aditum ad aliquod flagitium perpetrandum: hac autem in re

extra dubium est, notabilem admitti irreverentiam DEI, dum nimirum Sacramentum ab ipso institutum sumitur in testimonium quoddam & confirmationem falsitatis. Reginald. l. 6. c. 5. f. 2. n. 149. Ex dictis breviter

124. Patet, non esse condemnandum, qui cum non esset solitus peccare graviter, præter eam tamen consuetudinem lapsus est in peccatum aliquod grave, in genere v. g. luxuriæ, quod ordinario suo Confessario, apud quem bonam hæcenus servavit opinionem, confiteri erubesceret; sed neque si crebrius id fieret, quidquam contra confessionis integritatem committeretur, siquidem primo illi Confessario pœnitens venialia confiteri non tenetur; secundo autem confiteri eadem venialia non prohibetur, ut verò mortalia eidem aperiat, non tenetur, cum ea priori jam integrè omnia, prout oportet, exposuerit, ut suppono. Aliud est de eo, qui etiam rarò, studio tamen, mutat Confessarium, ne deplorandus animæ suæ status plenè intelligatur, & severior medicina, prout deberet, ei applicetur; reverentia enim tam sancti Iudicij tales fraudes non patitur, sed potius arguit peccati non levis.

P A R S II. D E C O N T R I T I O N E.

In qualibet vera Contritione duo ferè spectari possunt, quorum unum est Contritio ipsa: alterum resoluta voluntas seu propositum firmum amplius non peccandi.

F 2

QUÆ.